

Pravidla MTBO

Sekce MTBO Českého svazu orientačních sportů

MOTTO:

„Sportovní čestnost by měla být vedoucím principem při interpretaci těchto Pravidel“

Obsah

	Obsah	1
1	Platnost a oblast působnosti	2
2	Definice	3
3	Typy závodů	5
4	Řízení závodů a odpovědnost hlavního rozhodčího	6
5	Fair play	7
6	Závodní kategorie	8
7	Rozpis	9
8	Účast na sportovní akci, přihlášky	10
9	Pokyny	11
10	Prostor sportovní akce	13
11	Závodní tratě	14
12	Parametry tratí	15
13	Mapa	16
14	Umístění, označení a vybavení Kontroly	17
15	Vybavení závodníka	18
16	Kolo	19
17	Startovní pořadí	20
18	Individuální Start	21
19	Hromadný Start	22
20	Mezi startem a cílem	23
21	Cíl	24
22	Měření času a předběžné výsledky	25
23	Stanovení pořadí, výsledková listina	26
24	Porušení Pravidel a zrušení výsledků závodů	27
25	Protesty	28
26	JURY	29

1 Platnost a oblast působnosti

- 1.1 Pravidla MTBO (dále jen „Pravidla“) platí od 1.2.2026 a nahrazují předchozí Pravidla pro MTBO vydaná Českým svazem orientačních sportů (dále jen „ČSOS“) ve znění jejich doplňků a změn. Pravidla lze měnit a doplňovat v souladu se stanovami ČSOS.
- 1.2 Tato Pravidla jsou závazná pro orientační závody na horských kolech (dále jen „MTBO“) zařazené do republikových soutěží sekce MTBO ČSOS. U ostatních závodů MTBO pořádaných ČSOS, jeho organizačními složkami nebo oddíly, kluby či kroužky sdruženými v ČSOS, musí být případné drobné výjimky z těchto Pravidel uvedeny v rozpisu příslušné sportovní akce.
- 1.3 Tato Pravidla jsou doporučena pro ostatní závody v MTBO pořádanými na území České republiky (dále jen „ČR“) v rámci soutěží pořádaných jinými právníckými nebo fyzickými osobami.
- 1.4 Ve sportovních akcích vypsáných podle těchto Pravidel mohou být vloženy závody kategorií pro začátečníky a náborových kategorií, pro něž se tato Pravidla použijí v přiměřeném rozsahu.

2 Definice

- 2.1 **MTBO** je sport, jehož podstatou je spojení jízdy na horském kole s orientací v neznámém terénu. Závodníci při něm na horském kole za pomoci mapy a buzoly absolvují trať v terénu určenou startem, kontrolami a cílem.
- 2.2 Cílem výkonu je absolvování závodní tratě v minimálním čase, přičemž rozhodujícím prvkem pro jeho dosažení by měly být orientační schopnosti závodníka.
- 2.3 Zkratka názvu disciplíny (MTBO) pochází z anglického názvu Mountain Bike (horské kolo) Orienteering (orientační závod), používaného v ostatních zemích, který konkretizuje záměr disciplíny absolvovat trasu závodu na horském kole.
- 2.4 **Sportovní akce** v MTBO je akcí, při které probíhají závody jednotlivých kategorií.
- 2.5 **Závodem** v MTBO se pro výklad těchto Pravidel rozumí závod jednotlivé vypsane kategorie. Závod je podmnožinou sportovní akce.
- 2.6 **Závodník** je osoba, která je přihlášena k závodu a je odprezentována.
- 2.7 **Trať** závodu je souhrn bodů a úseků, které musí závodník během závodu absolvovat.
- 2.8 **Délka** tratě je součet vzdušných vzdáleností úseků mezi startem, mapovým startem, jednotlivými kontrolami v předepsaném pořadí a cílem, respektive jejich průměty do horizontální roviny, přičemž povinné úseky se započítávají ve skutečné délce. U závodu s volným pořadím kontrol se předpokládá průchod závodníka kontrolami nejrychlejším možným postupem.
- 2.9 **Převýšení** závodu je minimální vzdálenost ve vertikálním směru, kterou je závodník nucen vystoupat na ideálním postupu. Jak délka, tak zejména převýšení jsou pouze informativní údaje.
- 2.10 **Kategorie** je podmnožina množiny závodníků omezená zpravidla podle pohlaví a věku.
- 2.11 **Účastníci** sportovní akce jsou závodníci, pořadatelé, trenéři, doprovod závodníků, diváci, novináři a další fyzické a právnické osoby, které byly pořadatelem na sportovní akci pozvány, či se souhlasem pořadatele poskytují nebo zajišťují služby účastníkům sportovní akce.
- 2.12 **Pořádající orgán** sportovní akce je zpravidla vypisovatel nejvyšší soutěže, do které je zařazena většinová část závodů kategorií.
- 2.13 **Pořádající subjekt** sportovní akce je zpravidla sdružení (právní subjekt, spolek), který technicky a organizačně zajišťuje uspořádání sportovní akce.
- 2.14 **Pořadatel** sportovní akce je každá osoba, která se podílí na přípravě a průběhu sportovní akce.
- 2.15 **Ředitel** sportovní akce je osoba, která řídí pořadatelský tým a je odpovědná za dodržování obecně závazných právních předpisů při přípravách, v průběhu a při likvidaci sportovní akce.

- 2.16 **Hlavní rozhodčí** závodů je pořadatel odpovědný za dodržování těchto Pravidel.
- 2.17 **Stavitel** tratí je pořadatel, který definuje jednotlivé tratě.
- 2.18 **Mapový klíč** je norma, podle které jsou vytvořeny mapy. Přehled předepsaných mapových klíčů pro různé orientační disciplíny je uveden ve „**Směrnici pro tvorbu a evidenci map ČSOS**“.

3 Typy závodů

Závody v MTBO se dělí podle těchto hledisek:

3.1 podle soutěžícího subjektu:

- jednotlivců – soutěží jednotlivci nezávisle na sobě
- štafet / družstev (Relay – RE / Teams – TE) – soutěží skupin dvou nebo více jednotlivců, kteří absolvují samostatně jednotlivé úseky štafety / družstva bezprostředně za sebou v předepsaném pořadí

3.2 podle délky trati:

- ultralong trať (Ultralong Distance – UD)
- dlouhá trať (Long Distance – LD)
- střední trať (Middle Distance – MD)
- sprint (Sprint – SP)
- ostatní závody

3.3 podle typu startu:

- intervalový start – mezi jednotlivými závodníky startujícími v jedné kategorii je pevný interval
- hromadný start (Mass Start – MS) – závodníci jedné kategorie vyráží na svoji trať v jeden okamžik

3.4 podle časového pořadu:

- jednorázový, kdy výkon závodníka probíhá v jednom souvislém časovém intervalu
- etapový (ET), skládající se z několika etap následujících po sobě v kratším časovém období, které tvoří jeden závod s jedinými celkovými výsledky; obvykle jsou jednotlivé etapy uspořádány ve dnech následujících bezprostředně po sobě, s případnou jednodenní přestávkou

3.5 podle pořadí, ve kterém jsou absolvovány kontroly:

- s pevným pořadím kontrol, tj. pořadí absolvování kontrol je dáno pořadatelem
- s volným pořadím kontrol (Free Order – FO), tj. závodník si volí pořadí absolvování kontrol sám
- kombinovaný, tj. do závodu s pevným pořadím kontrol jsou vloženy úseky s volným pořadím kontrol (Semi Free Order – SFO).

4 Řízení závodů a odpovědnost hlavního rozhodčího

- 4.1 Pořádající subjekt jmenuje kompetentního ředitele sportovní akce.
- 4.2 Pořádající subjekt navrhne pořadajicímu orgánu osobu hlavního rozhodčího závodů. Na základě návrhu pořadajicího subjektu pořadajicí orgán hlavního rozhodčího buď schválí, nebo si vyžádá nový návrh.
- 4.3 Hlavní rozhodčí je odpovědný pořadajicímu orgánu za dodržování Pravidel a zodpovídá za:
- určení prostoru závodů,
 - kontrolu kvality mapy (jak z hlediska zmapování terénu, tak i z hlediska jejího tisku) a souladu mapy s příslušným mapovým klíčem,
 - kontrolu tisku (zákresu) tratí na mapu,
 - kvalitu stavby tratí (stupeň obtížnosti, bezpečnost, umístění kontrol, délka tratí, role náhody, přesnost mapy), postavené tratě nesmějí nabízet výhodnější postup při porušení Pravidel (jízda mimo cesty ...) a v případě že ano, pak je hlavní rozhodčí zodpovědný za organizaci kontroly dodržování Pravidel na těchto úsecích,
 - vhodnost výběru místa startu a cíle,
 - kontrolu způsobu rozdělení tratí při štafetových závodech,
 - losování a přípravu startovních listin,
 - celkovou kontrolu organizace závodů,
 - kontrolu spolehlivosti a přesnosti časomíry,
 - soulad závodních průkazů a razícího zařízení k jejich označování,
 - jmenování pořadatelů na startu, v cíli, na kontrolách a dalších úsecích průběhu závodů,
 - dodržení časového harmonogramu závodů,
 - spravedlivou kontrolu označení průchodu kontrolami, přičemž se řídí dokumentem **„Systémy označování závodního průkazu“**,
 - správné řešení všech případů porušení těchto Pravidel.
- 4.4 Hlavní rozhodčí musí být na sportovní akci přítomen. Pokud se nejpozději v čase zahájení prezentace na sportovní akci nedostaví, určí ředitel závodů jeho zástupce.

5 Fair play

- 5.1 Všichni účastníci sportovní akce se musí chovat poctivě a čestně. Závodníci se musí respektovat navzájem, respektovat pořadatele, diváky a místní obyvatele. Žádný účastník sportovní akce se nesmí snažit ovlivňovat výsledky závodů. Získávání nespravedlivých výhod, stejně jako pomoc při jízdě či navádění na trati, nejsou povoleny, a to ani technickými prostředky (mobilní telefony, GPS, ...) ani žádným jiným způsobem.
- 5.2 Doping je zakázán. Seznam zakázaných látek a Pravidla týkající se dopingu jsou obsaženy v platné „**Směrnici pro kontrolu a postih dopingu ve sportu v ČR**“, kterou vydává Antidopingový výbor ČR.
- 5.3 Pořádající orgán nebo subjekt může zveřejnit místo konání závodu předem. V takovém případě jsou po uveřejnění místa konání veškeré pokusy o prozkoumání terénu a trénink v závodním prostoru zakázány. Není-li místo konání zveřejněno předem, musí všichni pořadatelé zachovávat místo závodu a terén v přísné tajnosti.
- 5.4 Závodů se nemůže zúčastnit závodník, který je s terénem seznámen tak dobře, že by měl podstatnou výhodu proti ostatním závodníkům. V případě pochyb závisí toto rozhodnutí na hlavním rozhodčím. Práce na vyhotovení mapy se považují za podstatnou výhodu po dobu jednoho roku od prvního použití mapy na závodech.
- 5.5 Závodníci jsou **povinni** poskytnout pomoc zraněným účastníkům závodů.
- 5.6 Protijedoucí závodníci se vyhýbají současně oba **vpravo**.
- 5.7 Závodník musí na vyzvání uvolnit cestu rychlejšímu.
- 5.8 Závodník nesmí úmyslně křížit cestu soupeři a tím mu bránit v předjetí.
- 5.9 Závodníci jedoucí **do kopce mají přednost** před závodníky jedoucími z kopce.

6 Závodní kategorie

- 6.1 Názvy závodních kategorií a rozdělování závodníků do těchto kategorií se řídí dokumentem „**Definice závodních kategorií v MTBO**“.

7 Rozpis

7.1 Rozpis sportovní akce v MTBO (dále jen "Rozpis") vydává pořádající subjekt. Rozpis musí být zveřejněn alespoň **15 dnů** před datem uzávěrky přihlášek formou odpovídající charakteru závodů.

7.2 Rozpis obsahuje tyto informace:

Povinné:

- pořádající orgán, pořádající subjekt
- zařazení jednotlivých závodů do soutěží
- typ závodů jednotlivých kategorií dle bodu 3 Pravidel
- datum a místo (centrum) konání sportovní akce
- prostory sportovní akce (zejména Závodní prostor) viz bod 10 Pravidel
- způsob přihlašování a datum uzávěrky pro přihlášky
- závodní kategorie, resp. kategorie přípustné pro jednotlivé úseky štafet
- případná omezení účasti v kategoriích (podkategoriích)
- druh závodních průkazů případně možnosti zapůjčení
- výši vkladů a dalších poplatků, způsob placení
- místo a čas prezentace
- předpokládaný čas startu OO
- jména hlavních funkcionářů:
 - ředitele sportovní akce,
 - hlavního rozhodčího,
 - stavitele (stavitelů) tratí,
 - zpracovatele přihlášek (včetně e-mailu na případné dotazy k přihláškám)
- zdůraznění použití ochranných pomůcek (přilba)

Doporučené:

- adresu internetové stránky závodu nebo kontakt, kde lze získat další informace
- předpokládaný čas vítěze v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) a úsecích štafet/družstev např. odkazem na příslušný dokument,
- popis terénu, možných tréninkových možností
- možnosti případného ubytování
- informace, zda bude školka
- informace, zda bude úschova kol
- orientační vzdálenosti mezi základními místy sportovní akce:
 - parkoviště – centrum závodů
 - centrum – prezentace
 - centrum – start
 - centrum – cíl

7.3 Rozpis závodu soutěží ČSOS v MTBO je třeba předložit nejpozději **4 týdny** před konáním závodu ke schválení Soutěžní komisi MTBO (dále jen „SK“).

8 Účast na sportovní akci, přihlášky

- 8.1 Všichni účastníci sportovní akce se jí účastní na vlastní riziko.
- 8.2 Účastníci sportovní akce v MTBO jsou povinni znát tato Pravidla a řídit se jimi. Neznalost Pravidel neomlouvá.
- 8.3 Přihlášky závodníků k závodům musí být doručeny nejpozději v den uzávěrky uvedené v Rozpise, a to v předepsané podobě.
- 8.4 Vklady musí být zaplacený způsobem uvedeným v Rozpise.
- 8.5 O každém závodníkovi musí být v přihlášce pro závod jednotlivců uvedeny alespoň tyto údaje:
- registrační číslo sekce MTBO. V případě, že není přiděleno, tak klub (resp. stát), rok narození a pohlaví (muž, žena),
 - kategorie (podkategorie),
 - v případě elektronického způsobu označování závodních průkazů číslo elektronického závodního průkazu, který chce závodník v závodě použít (v případě že jej vlastní),
 - příjmení a jméno,
 - soutěžní licence (v případě, že je přidělena),
- 8.6 V přihlášce pro štafetový závod apod. musí být uvedeny údaje vyžádané pořadateli v Rozpise.

9 Pokyny

9.1 Pokyny ke sportovní akci v MTBO (dále jen "Pokyny") vydává pořadající subjekt. Musí být k zveřejnění nejpozději **48 hodin** před začátkem sportovní akce.

9.2 Pokyny obsahují tyto údaje:

Povinné:

- pořadající orgán, pořadající subjekt
- zařazení jednotlivých závodů do soutěží
- typ závodů jednotlivých kategorií dle bodu 3 Pravidel
- datum a místo (centrum) konání sportovní akce
- prostory sportovní akce viz bod 10 Pravidel a způsob jejich označení v prostoru
- závodní kategorie, resp. kategorie přípustné pro jednotlivé úseky štafet
- druh závodních průkazů, v případě bezkontaktního ražení i vzdálenost, na kterou bude fungovat, způsob použití systému na startu a v cíli a určení místa pro vyčítání
- místo a čas prezentace
- vzdálenosti mezi základními místy sportovní akce a způsob značení cesty:
 - parkoviště – centrum závodů
 - centrum – prezentace
 - centrum – start včetně převýšení a charakteru cesty
 - centrum – cíl
- čas startu OO a způsob průchodu startovním prostorem
- u závodů s hromadným startem start jednotlivých kategorií
- u štafetových závodů způsob provedení předávky, případně kdy bude její ukázka
- parametry mapy:
 - měřítko a interval vrstevnic (ekvidistance)
 - typ použitého mapového klíče
 - použití zvláštních mapových značek, zejména „**Jízda povolena**“ včetně ukázky
 - rozměry
 - další informace (stáří, autory, způsob tisku, vodovzdorná úprava)
- délky tratí, optimální délky tratí (dle stavitele) a převýšení
- odchylky od Pravidel a Desatera, např. jízda mimo cesty či zákaz přebíhání
- pokud jsou použity:
 - způsob značení povinných úseků
 - informace o zvláštní úpravě a vybavení kontrol, rozhodčí na kontrole
 - umístění diváckých kontrol a diváckých úseků
- popis možných nebezpečí či omezení
- zdůraznění použití ochranných pomůcek (přilba)
- technická kontrola, kdy, kde a koho se týká
- zda a do kdy platí povinnost odevzdat mapu v cíli
- způsob a místo vyvěšování výsledků
- časový limit a čas uzavření cíle
- výši vkladu při protestech
- informace o vyhlášení vítězů
- jména hlavních funkcionářů:
 - ředitele sportovní akce,
 - hlavního rozhodčího,
 - stavitele (stavitelů) tratí
 - předpokládané složení JURY

Doporučené:

- výši vkladů a dalších poplatků za případné dohlášky
- popis terénu
- možnosti rozcvičení příp. tréninku
- informace o možnostech mytí kol a úschovně kol
- informace o školce, umístění šaten, umývár, toalet, první pomoci

9.3 Účastníci sportovní akce jsou povinni se Pokyny řídit.

10 Prostor sportovní akce

- 10.1 Terén v prostoru závodu by měl být vhodný pro postavení závodních tratí s hustou sítí převážně sjízdných komunikací.
- 10.2 Při přípravě sportovní akce je pořadající subjekt povinen dodržovat všechny obecně závazné právní předpisy a právní závazky, k nimž se smluvně zavázal ČSOS, vztahující se zejména ke vstupu na pozemky třetích osob a k ochraně životního prostředí.
- 10.3 Z hlediska přístupu účastníků sportovní akce se prostor sportovní akce člení na:
- **Závodní prostor**, kde jsou postaveny závodní tratě. Do závodního prostoru je zakázán vstup všem účastníkům sportovní akce, mohou do něj vstupovat pouze pořadatelé určení hlavním rozhodčím, závodníci pak pouze v časovém intervalu mezi okamžikem svého startu a průchodem cílem. Případné výjimky povoluje hlavní rozhodčí závodů.
 - **Zakázané prostory**, do kterých je zakázán vstup všem účastníkům sportovní akce.
 - **Volně přístupný prostor**, do kterého mohou účastníci sportovní akce vstupovat bez omezení.
- 10.4 Hranice závodního prostoru musí být jednoznačně definovány v Pokynech nebo označeny v terénu.
- 10.5 Zakázanými prostory jsou všechny prostory, kam je vstup zakázán obecně závaznými právními předpisy (pokud není pořadajícím subjektem udělena výjimka) nebo které jsou definovány v Pokynech, zakresleny v závodní mapě nebo označeny v terénu. Hranice zakázaných prostorů v závodním prostoru musí být pro závodníka zřejmé ze závodní mapy a bez problémů jednoznačně rozpoznatelné v terénu.
- 10.6 Zákazy vstupu do závodního prostoru a do zakázaných prostorů stanovených pořadajícím subjektem vstupují v platnost okamžikem zveřejnění prostoru závodu v Rozpise soutěže, sportovní akce nebo v Pokynech sportovní akce a jsou ukončeny časem uzavření cíle, pokud pořadající subjekt nestanoví jinak.
- 10.7 Některé části tratě mohou být umístěny ve volně přístupném prostoru nebo mohou být z tohoto prostoru viditelné (divácké kontroly, divácké úseky). Informace o umístění diváckých kontrol a diváckých úseků musí být uvedena v Pokynech.

11 Závodní tratě

- 11.1 **Trať** je tvořena Startem, Začátkem orientace, Kontrolami a Cílem. Kromě těchto bodů se na trati mohou také vyskytovat Povinné úseky nebo Povinné průjezdy. Část trati mezi jejími základními body se nazývá "**Úsek trati**". V případě štafetových závodů se označuje část celkové trati absolvovaná jedním závodníkem jako "**Úsek štafety**".
- 11.2 Pojem "**Start**" se vztahuje k místu, odkud závodník vyjíždí a kde se mu začíná měřit čas. Start prvních Úseků štafet nemusí být na stejném místě jako Start dalších Úseků štafet, který je totožný s prostorem předávky.
- 11.3 Místo, od něhož se závodník začíná orientovat podle mapy, nemusí být shodné se Startem a označuje se jako "**Začátek orientace**".
- 11.4 Pojem "**Kontrola**" se vztahuje k místům, kterými musí závodník mezi Startem a Cílem projet a kde je povinen označit svůj průchod do závodního průkazu. Během označování průchodu kontrolu je závodník povinen dotýkat se svého kola.
- 11.5 Pojem "**Cíl**" se vztahuje k místu, do kterého závodník dojíždí, kde končí závod a měří se mu výsledný čas. Při závodech štafet pro dojíždějící závodníky (s výjimkou posledních úseků) je toto místo totožné s Prostorem předávky.
- 11.6 Musí-li závodník část trati absolvovat po vyznačené trase, jedná se o "**Povinný úsek**".
- 11.7 Musí-li závodník na trati projet daným bodem (který není žádným z předchozích bodů trati), jedná se o "**Povinný průjezd**" (např. podjezd, přejezd apod.).

12 Parametry tratí

- 12.1 Trať se navrhuje tak, aby prověřila fyzickou i cyklistickou zdatnost a orientační dovednost. Orientační náročnost tratě musí odpovídat výkonnostní a věkové úrovni příslušné kategorie. Umístění kontrol a celková koncepce tratí musí vylučovat roli náhody.
- 12.2 **Trať musí respektovat bezpečnost závodníků. Případné nebezpečné oblasti musí být v mapě vyznačeny. Pořadatelé jsou povinni vyznačit nebezpečné oblasti i v terénu. Značení nebezpečných oblastí musí být v terénu zřetelně viditelné a nesmí být zaměnitelné s jiným značením.**
- 12.3 Trať by měla být postavena tak, aby ji vítěz absolvoval rychleji než orientační běžec. To nevylučuje, že na některých úsecích tratě mohou být běžci rychlejší než jezdci.
- 12.4 Mezi dvěma kontrolami musí být vždy alespoň jeden postup sjízdný na horském kole. Kontroly musí být umístěny tak, aby k nim bylo možno dojet na kole.
- 12.5 Start a cíl závodu musí být umístěn tak, aby nepřekážel běžné dopravě.
- 12.6 Vede-li některá varianta postupu mezi kontrolami po frekventované silnici nebo turistické cestě, je pořadatel povinen upozornit na tuto skutečnost závodníky (v Pokynech). Je-li pravděpodobné, že v těchto místech pojedou závodníci vyšší rychlostí (ve sjezdech), musí pořadatel upozornit i řidiče, popř. turisty, na probíhající závod (značkou omezující rychlost, tabulí s upozorněním nebo jiným vhodným způsobem).
- 12.7 Délky tratí v jednotlivých závodech se liší v závislosti na charakteru terénu, typu závodu a dané kategorii a podkategorii. Směrné časy pro příslušné kategorie a typy tratí jsou určeny v dokumentu **„Definice závodních kategorií v MTBO“**.
- 12.8 Při štafetových závodech absolvuje každý ze závodníků týmu svůj úsek tratě individuálně a platí pro něj přiměřeně Pravidla pro závody jednotlivců. Celková trať každé štafety jedné kategorie musí být po posledním úseku stejná.
- 12.9 Pořádající subjekt může stanovit **časový limit** pro absolvování závodu, zpravidla 200 % předpokládaného času vítěze v nejdelší kategorii. Závodník, který dosáhne většího výsledného času, než je časový limit, není v závodě hodnocen a nepřiděluje se mu pořadí ve výsledkové listině.

13 Mapa

- 13.1 Mapa použitá v závodě musí být vyhotovena podle platného mapového klíče předepsaného pro MTBO.
- 13.2 Změny, které se v terénu objevily od doby vydání mapy a které mohou mít vliv na regulérnost závodu, musí být v mapě dotištěny (dokresleny) nebo musí být mapa s vyznačením změn vyvěšena na startu.
- 13.3 Zákres (dotisk) tratě, nepřístupných a nebezpečných oblastí, občerstvovacích stanic, stanovišť první pomoci ap. (dále jen "zákres tratě") na mapě musí být provedeny podle platného mapového klíče.
- 13.4 Při závodě s pevným pořadím kontrol musí být jednotlivé kontroly označeny pořadovým číslem a zároveň kódem kontroly a jednotlivé úseky trati musí být vyznačeny spojnicí. V případě závodu s volným pořadím kontrol jsou kontroly označeny pouze svým kódem.
- 13.5 Mapa musí být zřetelně označena kategorií, pro niž je zakreslená trať určena, u štafet navíc číslem štafety a označením úseku.
- 13.6 Barvy tisku, dotisků a zákresů na mapě, včetně tisku (zákresu) trati, musí být odolné proti vodě a světlu.
- 13.7 Bezprostředně předchozí verze mapy prostoru závodu (existuje-li) musí být vyvěšena v centru závodů. Předchozí verzí se rozumí i současná mapa, není-li použita poprvé.
- 13.8 V případě použití značek „**Jízda povolena**“, musí být vyvěšena ukázka mapy obsahující příslušné použití značek na shromaždišti i na startu.

14 Umístění, označení a vybavení Kontroly

- 14.1 Každé **místo kontroly** (dále jen „Kontrola“) musí být v terénu označeno a vybaveno dostatečným množstvím označovacích zařízení pro označování průchodu závodníků kontrolou.
- 14.2 **Označení Kontroly** (dále jen "Lampion") se skládá ze tří čtverců tvořících plášť svislého trojbokého hranolu. Každý čtverec o rozměrech zhruba 30 cm x 30 cm je úhlopříčně rozdělen, přičemž polovina je bílá a polovina oranžová. Bílé trojúhelníky přiléhají jednou odvěsnou k hornímu okraji pláště hranolu.
- 14.3 **Označovací zařízení** musí být v bezprostřední blízkosti Lampionu.
- 14.4 Každá Kontrola musí být označena také **kódovým číslem**, které je připevněno a napsáno tak, aby ho při označování závodního průkazu mohl závodník snadno přečíst. Čísla menší než 31, větší než 599 se nepoužívají. Z čísel, která lze zaměnit při otočení (např. 66, 68, 86, 89, 98, 99, 161, 191 ap.), se smí použít jen jedna varianta otočení.
- 14.5 Kontroly musí být umístěny na cestách, chodnících či pojízdných plochách zobrazených v mapě a to tak, aby se dalo na kole dostat do jejich těsné blízkosti.
- 14.6 Mezi jednotlivými Kontrolami musí být vzdálenost větší než **50 metrů**. Vzdálenost mezi Kontrolami se měří na přímce (i pokud nejsou Kontroly navzájem viditelné).
- 14.7 Kontroly se umísťují tak, aby obtížnost jejich nalezení nezávisela na přítomnosti či nepřítomnosti dalších závodníků.
- 14.8 V místě Kontrol musí být dostatečný prostor pro bezpečné zastavení a vyhýbání závodníků.
- 14.9 **Vybavení musí být u všech Kontrol na trati stejného typu.**

15 Vybavení závodníka

- 15.1 V průběhu celého závodu **musí** mít závodník na hlavě řádně připevněnou **přilbu**. Přilba musí být pevná (kompaktní) a homologovaná. Závodník bez přilby nesmí být připuštěn ke startu.
- 15.2 Pořadající subjekt má právo přidělit závodníkům **startovní čísla**. V tomto případě je povinností závodníků se startovním číslem absolvovat závod – tzn., že závodník bez startovního čísla nemusí být připuštěn ke startu. Startovní číslo musí být menší než 25 cm x 25 cm s číslicemi alespoň 10 cm vysokými. Neurčí-li pořadatel jinak, startovní čísla musí být umístěna na přední části kola tak, aby byla čitelná při pohledu na závodníka zepředu.
- 15.3 Jedinými technickými pomůckami, které může závodník během závodu používat, jsou:
- Mapa se zákresem trati pro závod, poskytnutá pořadatelem, odebraná na počátku závodu. V každé kategorii musí mít všichni závodníci v závodě k dispozici shodnou mapu se shodným zákresem tratě.
 - Speciálně upravený mapník pro MTBO (bez ostrých hran).
 - Závodní průkaz, který je zaregistrován pořadatelem. Závodní průkaz slouží k identifikaci závodníka a k záznamu o jeho průchodu startem, kontrolami a případně i cílem.
 - Vlastní buzola, hodinky, svítilna, sport tester, lupa, brýle aj. osobní zdravotní pomůcky.
 - Pasivní GPS přístroj, který je při závodě pouze vezen, avšak nelze jej aktivně používat.
 - Horské kolo viz. následující kapitola.
 - Jakékoliv nářadí na opravu kola.
 - Jakýkoliv náhradní díl.
 - Občerstvení (nesmí být ve skleněných obalech).
- 15.4 Závodník nesmí během závodu přijmout žádnou cizí technickou pomoc, kromě pomoci od jiných závodníků na trati. Smí si pouze půjčit nářadí od druhé osoby.

16 Kolo

16.1 Každý závodník je zodpovědný za bezchybný technický stav svého kola.

16.2 Kolo musí splňovat následující kritéria:

- Kolo může být poháněno pouze lidskou silou.
- Bezchybný technický stav.
- Minimální šířka pneumatik 1,5".
- Dvě navzájem nezávislé a funkční brzdy.
- Konce řídítek musí být zaslepeny.
- Je zakázáno používat pláště s kovovými hroty.

16.3 Je v kompetenci pořadatele nepřipustit ke startu závodníka, jehož kolo nesplňuje požadavky předchozího odstavce. Pro ověření těchto parametrů může vypsát technickou kontrolu – čas, místo a kategorie, kterých se technická kontrola týká, uvede v Pokynech.

16.4 Závodník může v průběhu závodu měnit na kole pouze ty součástky, které si veze s sebou.

17 Startovní pořadí

- 17.1 Závodníci startují individuálně nebo hromadně. Při individuálním startu startují závodníci v rámci jednotlivých kategorií či podkategorií se stejným časovým intervalem (intervalový start) nebo jsou startovní časy závislé na předchozích výsledcích (handicapový start). Způsob startu musí pořádající orgán nebo subjekt uvést v Rozpise.
- 17.2 Při intervalovém startu musí být startovní pořadí v jednotlivých kategoriích (podkategoriích) losováno náhodně, musí však být zajištěno, aby dva závodníci z téhož klubu nestartovali bezprostředně po sobě (pokud je to matematicky možné).
- 17.3 Je-li nějaká trať použita pro více kategorií, losuje se startovní pořadí po kategoriích. Mezi jednotlivými kategoriemi na shodné trati musí zůstat volný minimálně dvojnásobek startovního intervalu.
- 17.4 U etapových závodů by startovní pořadí mělo být vylosováno tak, aby střední hodnota startovních pořadí daného závodníka ve všech etapách s individuálním startem byla přibližně stejná pro všechny závodníky dané kategorie (podkategorie). V některé z etap závodu však mohou závodníci startovat handicapovým startem, kdy jsou startovní časy odvozeny z výsledků etap předchozích.
- 17.5 Start závodníků na prvních Úsecích štafet štafetových závodů je hromadný, start závodníků na dalších Úsecích štafet probíhá přímou předávkou. Start štafetových závodů může být výjimečně i intervalový nebo handicapový.
- 17.6 Soutěžním řádem mohou být Pravidla pro určování startovního pořadí upravena odlišně.

18 Individuální Start

- 18.1 Před odstartováním ze startu musí závodník projít startovním prostorem. Vstup do startovního prostoru musí být vybaven zařízením ukazujícím startovní čas závodníků, kteří mají do startovního prostoru vstoupit, případně mohou být závodníci vyvoláváni. Ve startovním prostoru je závodník povinen provést předstartovní procedury předepsané pořadateli v Pokynech a dodržovat veškeré další pokyny pořadatelů.
- 18.2 **Startovní čára** musí být kolmá na jízdní dráhu v místě startu. Jízdní dráha v místě startu musí být **široká alespoň 3 metry**. Start se značí zřetelným nápisem START umístěným nad startovní čarou nebo dvěma zřetelnými nápisy START (výjimečně pouze dvěma lampiony) umístěnými na koncích startovní čáry.
- 18.3 Závodník startuje v čase určeném pořadateli na pokyn startéra nebo na signál startovacího zařízení. V okamžiku startu musí mít kolo v klidu a dotýkat se jednou nohou země (jsou zakázány tzv. „letmé starty“).
- Při předávce štafet startuje závodník v momentě předávky od svého předchozího úseku štafety. Závodník, který vystartuje předčasně, může být diskvalifikován.
- 18.4 Není-li Začátek orientace shodný se Startem, označí se Lampionem. Cestu mezi Startem a Začátkem orientace je nutné v terénu viditelně označit a je to Povinný úsek trati.
- 18.5 Mapa je vydávána 1 minutu před startem závodu jednotlivců. Závodník si odebírá mapu sám a je sám odpovědný za odběr mapy s odpovídajícím označením kategorie (případně i startovního čísla). Odběr map se provádí na místě určeném pořadatelským subjektem.
- Při závodech štafet je možné, aby mapu závodníkovi odebral a v momentě předávky předal jeho předchozí úsek štafety.
- 18.6 Dostaví-li se závodník do startovního prostoru vlastní vinou se zpožděním, pořadatelé mu umožní start co možná nejdříve po jeho příchodu, přičemž pro výpočet výsledného času se použije startovní čas podle startovní listiny (nebo, při předávce štafet, dle okamžiku doběhnutí jeho předchozího úseku štafety).
- 18.7 Dostaví-li se závodník do startovního prostoru se zpožděním vinou pořadatelů, je mu přidělen nový startovní čas.
- 18.8 Pokud pořadatel požaduje označení závodního průkazu na startu, je povinností závodníka toto učinit dle pokynů pořadatele.

19 Hromadný Start

- 19.1 Používá se při startu 1. úseků štafet, družstev a závodů s hromadným startem. Před odstartováním ze startu musí závodník projít startovním prostorem. Ve startovním prostoru je závodník povinen provést předstartovní procedury předepsané pořadateli v Pokynech a dodržovat veškeré další pokyny pořadatelů.
- 19.2 Závodníci se řadí ve startovním prostoru do řad dle pokynů pořadatelů.
- 19.3 **Startovní čára** musí být nejméně **100 metrů** od Začátku orientace případně prvního výrazného zatočení startovacího koridoru. **Šířka** startovního prostoru musí být **nejméně 6 metrů** a stejné kvality po celé ploše. Startovní koridor musí být po rovině či mírně do kopce.
- 19.4 **Dvě minuty před startem** závodníci obdrží zakrytou/otočenou závodní mapu.
- 19.5 **Minutu před startem** upozorní startér závodníky.
- 19.6 **Patnáct sekund před startem** závodníci mohou závodníci odkrýt/otočit mapu a umístit do mapníků.
- 19.7 **Závodníci startují na pokyn startéra.** V okamžiku startu musí mít kolo v klidu a dotýkat se jednou nohou země (jsou zakázány tzv. „letmé starty“).
- 19.8 Závodník, který vystartuje předčasně, může být penalizován přičtením času.

20 Mezi startem a cílem

- 20.1 Na trati závodu se závodníci musí chovat co nejtěšěji, nesmí vstupovat do zakázaných prostorů a svým chováním v průběhu závodu nesmí porušit obecně závazná pravidla ve vztahu k vlastníkům nemovitostí, ochraně životního prostředí apod.
- 20.2 Závodník se během svého výkonu pohybuje po cestách a stezkách terénem, jízda mimo ně je zakázána, není-li pořadatelem určeno jinak. **Mimo ně musí závodník kolo nést.**
- 20.3 Pohyb mimo mapu je zakázán, pokud závodník omylem opustí závodní prostor, musí se do něj vrátit ve stejném místě, ve kterém jej opustil.
- 20.4 Povinné úseky tratě musí závodníci absolvovat po celé jejich délce. Značené úseky (dle značky 707) se značí zpravidla oranžovými a bílými fáborky.
- 20.5 Závodník, který předčasně ukončí závod, musí tuto skutečnost neprodleně oznámit pořadateli v cíli, popř. na startu, a tam také odevzdat mapu.
- 20.6 Průchod kontrolou si závodník značí do závodního průkazu. Činí tak sám. Pokud pořadající subjekt umístí na kontrolu rozhodčího, může rozhodčí provádět kontrolu závodních průkazů, nesmí však závodníka zdržovat, ani rozptylovat.
- 20.7 Závodník, který ztratí svůj závodní průkaz, neoznačí některou z kontrol nebo označí kontroly v nesprávném pořadí, bude diskvalifikován.
- 20.8 Závodník nesmí být během závodu doprovázen jinou osobou ani zvířetem (pokud není rozpisem pro danou kategorii stanoveno jinak).
- 20.9 **Při štafetových závodech** se předávka mezi jednotlivými Úseky štafety provádí **dotelem závodníků**, nebo **předáním mapy** mezi příslušnými závodníky ve vymezeném „**Prostoru předávky**“.
- Část Prostoru předávky pro předávajícího závodníka se považuje za Cíl.
- Část Prostoru předávky pro přebírajícího závodníka se považuje za Start.
- Je-li to možné, měl by být přijíždějící závodník ohlášen, aby se další člen štafety měl čas připravit.
- Závodníci čekající na předávku jsou povinni sledovat dojezd, neohlášení dojíždějícího závodníka nelze považovat za porušení Pravidel ze strany pořadatelů.

21 Cíl

- 21.1 **Cílová čára** je kolmá na směr dojezdu. Jízdní dráha musí být **široká alespoň 3 metry** a za cílovou čarou musí být dostatečně dlouhý prostor pro bezpečné zastavení.
- 21.2 Cíl se značí zřetelným nápisem CÍL umístěným nad cílovou čarou nebo dvěma zřetelnými nápisy CÍL (výjimečně pouze dvěma lampiony) umístěnými na koncích cílové čáry.
- 21.3 Závod pro závodníka končí průjezdem cílovou čarou nebo označením elektronického závodního průkazu v cílovém označovacím zařízení. Závodník se nesmí do závodního prostoru vracet před uzavřením cíle.
- 21.4 Pokud pořadající subjekt požaduje označení závodního průkazu v cíli, je povinností závodníka toto učinit dle pokynů pořadatelů. Cílové označovací zařízení musí být umístěno na cílové čáře nebo v její bezprostřední blízkosti.
- 21.5 Po projetí cílem odevzdá závodník svůj závodní průkaz ke kontrole, případně i mapu, požadují-li tak pořadatelé.
- 21.6 **V oblasti cíle musí být zabezpečena první pomoc.**

22 Měření času a předběžné výsledky

- 22.1 Cílový čas se měří v cíli buď v okamžiku, kdy přední kolo závodní kola protne cílovou čáru nebo v okamžiku, kdy závodník označí svůj závodní průkaz v cílové jednotce. Měření cílového času musí být pro všechny závodníky v jednom závodě stejné.
- 22.2 Cílové časy se zaokrouhlují na nejbližší nižší celou sekundu. Pokud mají pořadatelé odpovídající technické vybavení na startu i v cíli, může se při závodech ve sprintu měřit čas na desetiny sekundy. Tato skutečnost musí být uvedena v pokynech závodů.
- 22.3 K měření času na startu a v cíli musí pořádající subjekt zajistit rovnoměrně jdoucí hodiny s maximální odchylkou mezi nimi ± 1 s v průběhu 5 hodin.
- 22.4 Výsledný čas se vypočte jako rozdíl cílového a startovního času. Udává se v minutách a sekundách, popř. v desetínách sekundy.
- 22.5 Výsledné časy závodníků se zveřejňují v předběžných výsledcích. Předběžné výsledky se zveřejňují během závodu. Kompletní předběžné výsledky, včetně případných diskvalifikací, by měly být zveřejněny do 30 minut po plánovaném uzavření cíle.

23 Stanovení pořadí, výsledková listina

- 23.1 Pořadí ve výsledkové listině se stanoví na základě výsledných časů.
- 23.2 Dva či více závodníků se shodným výsledným časem jsou ve výsledkové listině uvedeni se stejným umístěním (následující umístění, která by jim připadla, se vynechají).
- 23.3 V závodě štafet je výsledné umístění určeno pořadím dojezdu závodníků na posledním Úseku štafety do cíle.
- 23.4 V závodech s hromadným či handicapovým startem a v závodech štafet může určovat pořadí cíloví rozhodčí. V tomto případě mohou dva závodníci (dvě štafety) získat shodné umístění jen jejich rozhodnutím.
- 23.5 Umístění ve výsledkové listině se nepřiděluje závodníkovi, který je diskvalifikován, vzdal závod nebo jeho výsledný čas je větší než stanovený limit.
- 23.6 Oficiální výsledková listina musí být do 24 hodin od konce závodu uveřejněna v ORISu.
- 23.7 Ve výsledkové listině závodu jednotlivců se uvádí u každého závodníka jeho pořadí v rámci kategorie (podkategorie), jeho příjmení a jméno, registrační číslo sekce MTBO (u cizinců – neregistrovaných v sekci MTBO – ročník narození a klubová příslušnost), licence a výsledný čas.
- 23.8 Ve výsledkové listině závodu štafet se kromě jména klubu a celkového času štafety uvádějí jména závodníků na jednotlivých Úsecích štafety, časy jejich předávky (resp. časy označení cíle předávajícími závodníky) a případně též časy dosažené na jednotlivých Úsecích štafety.
- 23.9 V úvodu oficiální výsledkové listiny musí být uvedeny zásadní údaje o závodech a jejich průběhu. Za zásadní údaje jsou vždy považovány podané protesty a způsob jejich řešení. Pořádající orgán může po pořádajícím subjektu požadovat navíc zpracování "Protokolu o závodech" dle svých požadavků.

24 Porušení Pravidel a zrušení výsledků závodů

- 24.1 Porušení Pravidel závodníkem musí být posouzeno hlavním rozhodčím, který má právo závodníka diskvalifikovat. Závodník se proti diskvalifikaci může odvolat podáním protestu.
- 24.2 Při zvlášť závažných událostech ovlivňujících regulérnost závodů mohou být hlavním rozhodčím zrušeny výsledky závodu jedné či více kategorií (podkategorií), a to bez ohledu na to, zda byl podán protest. Proti rozhodnutí hlavního rozhodčího o zrušení výsledků závodu lze podat protest.
- 24.3 V případě, že dojde z důvodů jednoznačného a podstatného nedodržení Pravidel ze strany pořadatelů ke zrušení výsledků některých kategorií, je pořádající subjekt povinen vrátit 50 % vkladu všem odprezentovaným závodníkům zrušených kategorií.
- 24.4 Účastník sportovní akce, který porušil Pravidla obzvláště závažným způsobem, může být disciplinárně stíhán. Podněty na disciplinární stíhání musí být předány disciplinární radě do 14 dnů ode dne, kdy k disciplinárnímu přestupku došlo.

25 Protesty

- 25.1 Protest proti porušení či nedodržení Pravidel či Pokynů během závodu závodníkem nebo pořadatelem nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího, může podat každý účastník sportovní akce hlavnímu rozhodčímu, který ho postoupí k projednání JURY. Protest se podává písemně nejpozději do jedné hodiny po plánovaném času uzavření cíle.
- 25.2 Protesty proti oficiálním výsledkům může podat každá osoba zainteresovaná na výsledcích závodu hlavnímu rozhodčímu, který ho postoupí k projednání JURY. Protest proti oficiálním výsledkům se podává písemně do 14 dnů od zveřejnění oficiálních výsledků závodu.
- 25.3 Protest se musí doložit vkladem. Výše vkladu musí být zveřejněna v Pokynech.
- 25.4 Není-li protest uznán, propadá vklad ve prospěch pořádajícího subjektu. Je-li uznán jako oprávněný, vklad se vrací a JURY uloží hlavnímu rozhodčímu realizaci jejího rozhodnutí.
- 25.5 Všechny podané protesty a výsledek jejich projednání JURY musí být zaneseny v oficiální výsledkové listině závodů.

26 JURY

- 26.1 K řešení protestů a dalších otázek daných Pravidly musí pořadající subjekt sestavit tříčlennou JURY z osob přítomných na závodech. Pořadající orgán může jmenovat osoby přednostně určené pro výkon funkce člena JURY. Žádný z členů JURY nesmí být zúčastněn v pořádání závodu či členem vedení sekce MTBO. Hlavní rozhodčí a protestující mohou sledovat jednání JURY, ale nemají hlasovací právo. Vstupovat do jednání mohou pouze na výzvu nebo se souhlasem JURY.
- 26.2 Pořadající subjekt má povinnost osobu jmenovanou členem JURY o jejím jmenování informovat a složení JURY zveřejnit v centru závodů nejpozději v době plánovaného ukončení prezentace. Závodník má právo svou účast v JURY z osobních důvodů odmítnout. Podá-li člen JURY protest, musí být nahrazen osobou, která není nikterak zainteresována na podaných protestech. Člen JURY též může odstoupit z JURY v průběhu závodů, pokud je zřejmé, že nemůže objektivně posoudit některou z projednávaných kauz. V tomto případě musí pořadající subjekt zajistit náhradu.
- 26.3 Povinností JURY je řešit všechny podané protesty, všechny podněty, s nimiž se na JURY obrátili pořadatelé (např. sporné označení průchodu kontrolou v závodním průkazu) a podněty předložené některým z členů JURY při jejím zasedání.
- 26.4 Členové JURY rozhodují dle svého svědomí a řídí se přitom těmito Pravidly, Pokyny a citem pro spravedlnost a sportovní čestnost. Za svá rozhodnutí nemohou být členové JURY disciplinárně stíháni, ani nijak jinak perzekuováni.
- 26.5 Protesty proti porušení či nedodržení Pravidel či Pokynů během závodu závodníkem nebo pořadatelem nebo proti rozhodnutí hlavního rozhodčího řeší JURY v den závodu, nejdéle 90 minut po plánovaném uzavření cíle. Protesty proti oficiálním výsledkům řeší JURY do 10 dnů ode dne podání protestu. Nemůže-li se některý z členů JURY projednávání účastnit, pořadající subjekt musí zajistit náhradu.
- 26.6 Všechny osoby zúčastněné na závodech jsou povinny s JURY spolupracovat k objasnění protestu.
- 26.7 JURY má právo použít i nestandardní řešení (např. posun ve výsledkové listině, ...).
- 26.8 Pro řešení případných protestů proti oficiálním výsledkům je pořadající subjekt povinen archivovat po dobu 60 dnů od vydání oficiální výsledkové listiny startovní listinu ze startu a všechny záznamy o průchodu kontrolami a cílem.
- 26.9 Odvolání proti rozhodnutí JURY se podává vedení sekce MTBO nejpozději do 10 dnů od rozhodnutí JURY. Členové vedení sekce nemohou být v JURY. Rozhodnutí vedení sekce MTBO je konečné.